

Po 2003 m. įvykusios Rožių revoliucijos naujoji Gruzijos vyriausybė parėmė reformas, kuriomis buvo siekiama užtikrinti saugumą, ekonominę ir politinę integraciją į vakarus, kurios norėjo Gruzijos žmonės. Praėjus beveik 20 metų, dabar lengva pamiršti paskesniais metais pasiektą nepaprastą pažangą. Dar daug kas buvo nepadaryta, kai 2008 m. Rusija įsiveržė į Gruziją. 2012 m. rinkėjai nusprendė, kad pats laikas kitai valdančiajai partijai suteikti galimybę įgyvendinti labai reikalingas teisingumo reformas ir toliau siekti visiškos Vakarų integracijos. Tuometinis Prezidentas Michailas Saakašvilis atliko svarbų vaidmenį kuriant regioninį precedentą: jis pasirūpino, kad jo paties partijai pralaimėjimą atnešę rinkimai vyktų laisvai ir sąžiningai ir valdžią naujai vyriausybei perdavė taikiai ir demokratiškai.

2021 m. spalio 1 d. Prezidentas M. Saakašvilis grįžo į Gruziją ir buvo nedelsiant suimtas, kad atliktų laisvės atėmimo bausmę, kurią jam skyrė nuteisus už akių. Žinoma, kad kaltinimai yra politiškai motyvuoti. M. Saakašvilis buvo vienas iš dešimčių buvusių pareigūnų, kuriuos teisė ir nuteisė jų pirmtakai. Nepaisant nuosprendžio, kaltinimai niekada nebuvo pripažinti tarptautiniu mastu ir, jam toliau dirbant ir keliaujant užsienyje, niekas nesiėmė jo sulaikyti ar išduoti, nes buvo žinoma, kad šie kaltinimai – dalis išsisknijusio politinio persekiojimo modelio.

Buvusio Prezidento M. Saakašvilio sulaikymas tik gilina Gruzijos politinę krizę, kurioje šalis atsidūrė po daugelio metų trukusio itin didelio susiskaldymo, kilusio dėl mėginimų kontroliuoti laisvą spaudą; bauginti ir persekioti žurnalistus, opozicijos politikus, aktyvistus ir net užsienio diplomatus bei apriboti erdvę ir išteklius valdžios politinei opozicijai.

Kiekviena Gruzijos vyriausybės toliau vykdomo politiškai motyvuoto savo politinių konkurentų ir pirmtakų baudžiamojo persekiojimo ir įkalinimo diena tik dar labiau pablogina itin didelio politinio susiskaldymo ciklą Gruzijoje, todėl politinių jėgų vienybė dėl strateginių nacionalinių prioritetų neįmanoma. Itin didelis politinis susiskaldymas kenkia demokratinėms institucijoms, kurios yra geriausia Gruzijos apsauga nuo egzistencinių grėsmių, su kuriomis ji vis dar susiduria. Mes žinome, kur veda toks modelis. Dabar nėra galimybės tylėti.

Atsižvelgiant į tai, kad Prezidentas M. Saakašvilis kreipėsi į Europos Žmogaus Teisių Teismą, ir siekiant užtikrinti Gruzijos demokratijos atsigavimą po dabartinės politinės krizės, M. Saakašvilio įkalinimas turėtų būti sustabdytas, kol jis sąžiningo teismo proceso metu bus teisiamas dėl bet kokių jam pareiktų kaltinimų. Nesant visuomenės pasitikėjimo Gruzijos teisingumo sistema, reikia užtikrinti tam tikrą tarptautinį stebėjimo elementą, kuris padėtų sumažinti įtampą vykstant šiam procesui. Politiškai motyvuoto teisingumo era Gruzijoje galiausiai turėtų baigtis. Tai buvo aiškiai nurodyta balandžio 19 d. ES ir JAV suderėtame susitarime, kurį „Gruzijos svajonė“ vėliau atmetė. Prezidentas M. Saakašvilis turėtų būti paleistas, kad būtų sudarytos sąlygos atnaujintam stabilizacijos susitarimui, kuriuo siekiama užbaigti krizę Gruzijoje ir atkurti tą kryptį, kurios savo šaliai trokšta Gruzijos žmonės.